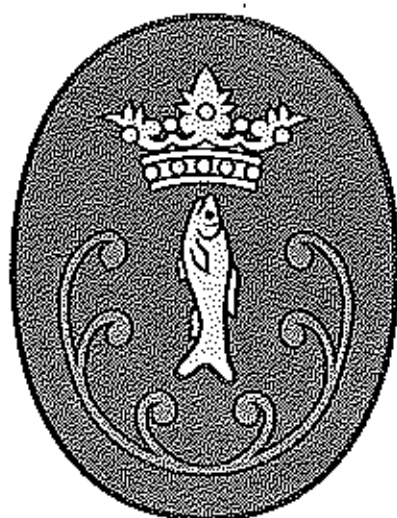

Helyi Esélyegyenlőségi Program

KÖRÖSLADÁNY
Város/Község Önkormányzata

2018 - 2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	6
Célok	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlőség.....	10
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlőség, gyermekszegénység	20
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	28
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	32
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	36
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	40
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	41
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	42
1. A HEP IT részletei	42
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	42
A beavatkozások megvalósítói.....	43
Jövőképünk	43
Az intézkedési területek részletes kifejtése	44
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	53
3. Megvalósítás.....	56
A megvalósítás előkészítése	56
A megvalósítás folyamata.....	56
Monitoring és visszacsatolás	58
Nyilvánosság	58
Érvényesülés, módosítás.....	60
4. Elfogadás módja és dátuma	61

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezésével, Körösladány Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfennlátóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Körösladány város Békés megyében, a szeghalmi kistérségben helyezkedik el. Teljes népessége 4312 fő, területe 123,87 km², népsűrűsége 34,8 fő/ km². Vasúton és közúton egyaránt jól megközelíthető. Hat településsel határos: Szeghalom, Bélmegyer, Mezőberény, Köröstarcsa, Gyomaendrőd és Dévaványa.

A város egyike az ország legrégebbi településeinek, első említése 1067-ből való.

Földrajzi szempontból a Körösladány területe a Tiszántúlnak ahhoz a térségéhez tartozik, amelyet Berettyó-vidéknek neveznek. A település határai közelében a Körös-Maros Nemzeti Park több védelem alá helyezett területe szolgálja ennek az ökoszisztémának a fennmaradását. Ma a halban gazdag folyók, a vadban gazdag mezők és ártéri erdőrészek a város fontos idegenforgalmi vonzerói.

Történelmi fejlődését három birtokos család fémjelzi. Az elsők a Nadányiak voltak, akik nem kevesebb, mint 500 éven keresztül voltak a falu földesurai, egészen 1720-ig. Uralmuk utolsó harmadában a közeli és igen fontos (Nagy)Várad birtoklása körüli meg-megújuló harcokban Ladány elpusztul, és annyi más békési településhez hasonló pályát jár be. Az 1712-ben újratelepülő falu birtokosává a hadiszállítóból lett földesúr Harrucken János György, majd az ő örököseként a Wenckheim-család vált. Az ő uralmuk alatt fejlett mezőgazdasági módszerek, korszerű gazdálkodás honosodott meg itt, és nekik köszönhetik a helyi polgárok az ismétlődő árvizek elleni védelem kiépítését is.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszorkozati törv, Településfejlesztési koncepció

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

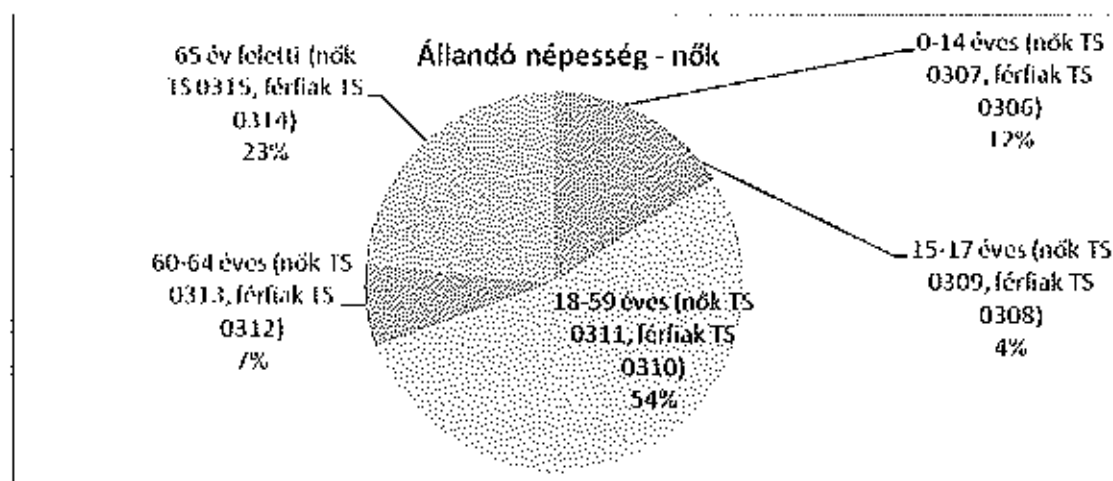
Év	Fő (TS 0101)	Változás
2013	4 623	
2014	4 557	99%
2015	4 476	98%
2016	4 373	98%
2017	4 312	99%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoporthú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (nők TS 0302, férfiak TS 0301)	2 372	2 001	4 373	54,24%	45,76%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)				%	
0-14 éves (nők TS 0307, férfiak TS 0306)	295	324	619	6,75%	7,41%
15-17 éves (nők TS 0309, férfiak TS 0308)	84	71	155	1,92%	1,62%
18-59 éves (nők TS 0311, férfiak TS 0310)	1 270	1 346	2 616	29,04%	30,78%
60-64 éves (nők TS 0313, férfiak TS 0312)	167	139	306	3,82%	3,18%
65 év feletti (nők TS 0315, férfiak TS 0314)	556	324	880	12,71%	7,41%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	892	646	138,08%
2014	885	640	138,28%
2015	883	635	139,06%
2016	883	619	142,65%
2017	880	614	143,32%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS odavándorlás 0601)	Elvándorlás (TS elvándorlás 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2013	86	80	6	1,3
2014	76	72	4	0,85
2015	69	77	-8	-1,72
2016	68	102	-34	-7,43
2017	70	105	-35	-7,43

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2013	29	64	-35
2014	37	76	-39
2015	38	89	-51
2016	43	81	-38
2017	41	92	-51

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Napjainkban Körösladányt az elvándorlási többlet jellemzi. Az országnak ebben a régiójában nem teljesen megszokott módon jelentős külföldi tőkebefektetés révén felépült a Honkol Magyarország Kft. üze me, amely jelenleg közel 600 főnek kínál munkalehetőséget. Ennek érdekében céltudatosan fejleszti vonalas és

humán infrastruktúráját, önkormányzati és civil kezdeményezések sora révén teszi még kulturáltabbá környezetét. 2007. július 1-jén a település városi címet kapott.

Körösladány infrastrukturális ellátottsága közel teljes. A település az 1970. év második felében épült ki – az akkor még a helyi vízbázisra alapozott – ivóvízhálózat. 1995-re készült el a település vezetékes földgáz-ellátását biztosító hálózat, 1992-ben került átadásra a község határában épített szennyvíz-tisztító telep, a szennyvízhálózat teljes kiépítése 2010-ben fejeződött be. A település alapellátását szolgáló intézményhálózat kiépült, az alapszolgáltatások nagy része helyben biztosított a lakosság számára.

Körösladány egy rendezett, kellemes környezetben lévő, folyamatosan fejlődő kisváros.

Értékeink, küldetésünk

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak.

Az esélyegyenlőség megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Önkormányzatunk küldetése, hogy az eltérő társadalmi helyzetű rétegek és etnikai csoportok közötti társadalmi különbségeket, határvonalakat mérsékelje, megszüntesse.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Körösladány Város település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HL)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Körösladány Város Önkormányzata 2007-ben fogadta el Körösladány Város Köznevelési Esélyegyenlőségi Programját amely felül vizsgálta és kiegészítette az óvoda és iskolai intézményünk minőségirányítási intézkedési tervét. 2009-évből képviselő testületünk elfogadta a településre vonatkozó esélyegyenlőségi tervet, amely kötévente felülvizsgálatra került, s jelen pillanatban is hatályos. A tervben elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőséget segítő célokat. Az önkormányzati esélyegyenlőségi program tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését.

2013-ban a Képviselő-testület elfogadta a 5/2013. (IV.30.) pénzbeli és természetbeni, valamint szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a

hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk. Az önkormányzat 20103 évben elkészítette a Helyi esélyegyenlőségi Programját amelyet a testület a 134/2013 (06.27.) számmal elfogadott. A programban szereplő tevékenységek a következő években folyamatos megvalósulást értek el. Ennek alapján készült el a következő öt éves ciklusra is az új program.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Körösladány Város Önkormányzata 2019 évre szóló költségvetését 1/2019.(01.30) rendelettel elfogadta. A településre vonatkozó településrendezési terv és szerkezeti tervét a település fejlesztési koncepciójával együtt aktualizálta, amely véleményezés alatt van jelenleg, várhatóan 2019. évben kerül elfogadásra a képviselő testületünk által.

Települési Sportkoncepciónk saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket, elfogadására 2018.évben került sor.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az intézményeink beszámolóit, megállapításait, szakembereink tapasztalatait.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzatunk a TEIR adatbázisból hiányzó adatokat a helyi óvoda és bölcsődei intézményeitől, általános iskolától, idősök gondozását ellátó szervezetektől és közművelődési intézményektől kérte meg és dolgozta fel a HIEP összeállítása során.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Kerületünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi elítélés jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802)		Férfi (TS 0801)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	1 556	1 632	3 188	111	7,1%	102	6,2%	213	6,7%
2014	1 556	1 613	3 169	100	6,4%	88	5,5%	188	5,9%
2015	1 544	1 585	3 129	74	4,8%	74	4,7%	148	4,7%
2016	1 521	1 556	3 077	64	4,2%	51	3,2%	114	3,7%
2017	1 519	1 548	3 067	51	3,4%	38	2,5%	89	2,9%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		212	189	149	114	72
20 év alatti (TS 1002)	Fő	9	8	6	5	3
	%	4,2%	4,2%	4,0%	4,4%	4,2%
20-24 év (TS 1003)	Fő	35	38	25	24	11
	%	16,5%	20,1%	16,8%	21,1%	15,3%
25-29 év (TS 1004)	Fő	29	24	15	12	6
	%	13,7%	12,7%	10,1%	10,5%	8,3%
30-34 év (TS 1005)	Fő	28	21	15	12	8
	%	13,2%	11,1%	10,1%	10,5%	11,1%
35-39 év (TS 1006)	Fő	22	19	18	12	6
	%	10,4%	10,1%	12,1%	10,5%	8,3%
40-44 év (TS 1007)	Fő	19	19	16	12	7
	%	9,0%	10,1%	10,7%	10,5%	9,7%
45-49 év (TS 1008)	Fő	20	19	15	10	5
	%	9,4%	10,1%	10,1%	8,8%	6,9%
50-54 év (TS 1009)	Fő	24	18	14	8	7
	%	11,3%	9,5%	9,4%	7,0%	9,7%
55-59 év (TS 1010)	Fő	24	15	13	6	4
	%	11,3%	7,9%	8,7%	5,3%	5,6%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2	8	12	13	15
	%	0,9%	4,2%	8,1%	11,4%	20,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését és a munkáltatói feladatokat az Önkormányzat Polgármesteri Hivatala látta el. A közterületen dolgozók szakmai irányításával a Víziközmű (település fenntartási) intézményünk foglalkozott.

2017. évben összesen 93 fő munkanélküli dolgozott közfoglalkoztatásban. Ez a regisztrált álláskeresők – adata szerint 305 fő – 30,4%-a. A közfoglalkoztatást 8 fő nem vállalta, ennek főbb oka a tartós munkanélküli egészségi állapota volt.

A közfoglalkoztatottak oktatási, nevelési, szociális, közművelődési intézményekben dolgoztak. Jellemzően a tartós munkanélküli iskolai végzettségének megfelelő munkakört tudtunk biztosítani.

3.2.3. számú tábla - A munkanélüliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélüliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélüliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélüliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	111	102	213	20	13	33	18,0%	12,7%	15,5%
2014	100	88	188	10	7	17	10,0%	8,0%	9,0%
2015	74	74	148	35	25	60	47,3%	33,8%	40,5%
2016	64	51	115	30	26	56	46,9%	51,0%	48,7%
2017	51	38	89	29	16	45	56,9%	42,1%	50,6%

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Településünk közlekedési adottsága miatt fontos csomópont az Észak-Békés megyei települések között. Térségi központunk Szeghalom városa, amelyel autóbusz és vonat közlekedési kapcsolatunk járatsűrűsége a munkába járáshoz megfelelő ellátottságú. A 47-es főúton való elhelyezkedésünk miatt a Köröstarcsa, Mezőberény, Békéscsaba településekre is történnek ingázások, amelyhez csak autóbusz közlekedést lehet igénybe venni. 2008-ban 12 db buszváró került felújításra és akadálymentesítésre. Körösladány és Szeghalom város között 2013 évben átadásra került a településeket összekötő kerékpárút, valamint 2018 évben település központi munkahelyeit összekötő belterületi kerékpár út fejlesztés valósult meg. A kerékpár utak egymással összeköttetésben a település intézményeit és munkahelyeit kötik össze biztonságos kerékpáros közlekedést elősegítve. A közfoglalkoztatási programjaink 2013 óta évenként 85-110 fő közötti foglalkoztatással valósul meg. A program keretén belül bérletkés építés, szántó földi növénytermesztés, sertés, juh és baromfi tartás, valamint a közutak, parkok ápolása valósul meg.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Alacsony a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A közmunka programban 18–55 éves korosztály részére településüzemeltetési és park gondozói képzéseket valósítottunk meg 2015 és 2017-ben 5-10 fővel.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A közmunka programunkban a foglalkoztatási létszámunk 40-50% a roma származású ami 40-50 főt jelent.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatási programunkban megkülönböztetést nem alkalmazunk

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület a pénzbeli és természetbeni szociális szolgálat 5/2013. (IV. 30.) önkormányzati rendeletébe építette be.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2013	3 188	5	0,2%
2014	3 169	7	0,2%
2015	3 129	8	0,3%
2016	3 077	13	0,4%
2017	3 061	14	0,5%

Forrás: FelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás amely jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Az önkormányzat rendeletében a bérpótló juttatásra való jogosultság egyéb feltételeként írja elő, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakóközössége rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2013	213,00	29,00	13,6%

2014	189,00	28,00	14,8%
2015	148,00	25,00	16,9%
2016	116,00	25,00	21,6%
2017	86,00	21,00	24,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel, (pl mentális állapota miatt mentosítást kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (TS 5401) (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők (TS 1401))		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői segély - TS 7015 negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	47,00	1,47%	53,00	24,88%
2014	43,00	1,36%	82,00	43,39%
2015	31,00	0,99%	82,00	55,41%
2016	19,00	0,62%	48,00	41,38%
2017	13,00	0,42%	69,00	80,23%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktívkorúak ellátásában részesülőknek továbbra is előírás a Foglalkoztatási Osztályokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal kötelesek együttműködni. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

Jelentős változás az egyes támogatásokra jogosultak számában látható. Településünkön családi segélyezés van, a segélyek célzottak és általában természetbeni juttatásként kerülnek megállapításra. A segélyezési tapasztalatok azt mutatják, hogy az ellátott családok 20-25 %-ánál, a szülő és a nagyszülő is ellátásban részesült.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Önkormányzatunk összesen 35 önkormányzati bérlakással rendelkezik.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	1 955	189	35	0	0	0	0	0
2014	1 953	191	35	0	0	0	0	0
2015	1 953	195	35	0	0	0	0	0
2016	1 948	198	35	0	0	0	0	0
2017	1 945	200	35	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Az önkormányzati lakáshoz jutás részben pályázati formában történik. A Lakás- és helyiséggazdálkodást a Bérlakásról szóló 5/2001 (V.11.) önkormányzati rendelet szabályozza. Az év közben benyújtott bérlakás igényeket a képviselő testület bírálja el. Évente átlagosan 40 db lakás kérelem kerül benyújtásra, ebből 4-6 db megüresedő lakást tudunk kiadni.

Az Önkormányzat a rendeletében fennálló feltételek esetén helyi támogatással nyújt segítséget azoknak, akik lakást vásárolnak, építenek. Ezen túlmenően a fiatal házaspárok részére vissza nem térítendő letelepedési támogatás állapítható meg, amelynek feltétele diploma és helyi munkahely.

A lakbérek az elmúlt két évben nem emelkedtek, lakbéremelést a Képviselő-testület 2018-2019 évekre sem tervezett.

A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. Részben a havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke. Az elmúlt két évben a valamely közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt. Pontos adattal csak a lakbér- hátralékosok esetében rendelkezünk, ugyanis a szolgáltatók nem adnak tájékoztatást az adóssághálományról.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2013	423	n.a
2014	281	n.a
2015	281	n.a
2016	290	n.a
2017	301	n.a

Forrás: TelR, KSH Tstar

A külterületen lévő tanyákon lakók száma 15 fő, amely az elmúlt években nem változott. A tanyák villamos energiával rendelkeznek. Akik a meglévő közutakon tudnak a településen lévő szolgáltatásokhoz hozzá férni.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátum az a településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság - az aktív korú népességben belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők - aránya meghaladja az 50%-ot.

Településünkön fenti kritériumoknak megfelelő település rész nem behatárolható.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, megjelenő lakossági igények alapján önként vállalt feladatokkal egészíti ki az ellátó rendszerét.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2013	0	2	1
2014	0	2	1
2015	0	2	1
2016	0	2	1
2017	0	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A népesség egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri elváltozások 2009. évben a népesség 22,8%-át érintette, 2011. évben ez a szám 29,6% -ra változott. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas.

3.6.2. számú táblázat - Közgógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2013	286
2014	280
2015	299
2016	281
2017	283

A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok). A gyermekek esetében továbbra is az asztma (26,7%), az általános immunrendszer elváltozásai (20,5%), a bőr speciális immunrendszerének gyulladásos állapota (19,1%), valamint a táplálkozási és anyagcsere megbetegedések a legjellemzőbbek (15,4%).

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

A háziorvosokhoz praxisonként átlagosan 2000 fő, a házi gyermekorvoshoz 650 fő tartozik. Az átlagos betegforgalom nagysága havi bontásban a háziorvosoknál 1211 fő/hó/praxis, a házi gyermekorvosoknál 551 fő/hó/praxis.

A fogorvosi alapellátás területén 1 felnőtt körzet és 1 gyermek körzet elégíti ki a lakossági szükségleteket. 2 körzeti védőnő a házi gyermekorvosokkal szoros együttműködésben végzi munkáját. Tevékenységükkel a település egészét lefedik, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) részére elérhetőek.

Éjszakai és munkaszüneti központi felnőtt orvosi ügyelet 24 órás sürgősségi ügyelet formájában tevékenykedik, szeghalmi központtal.

Nem kötelező ellátásként működtet az önkormányzat Labor – mintavételi helyet az orvosi rendelőben, betegforgalom a 2017-es statisztikai adatok alapján: 1948 fő/év

Az Iskola- és ifjúság-egészségügyi szolgálat orvosi feladatait egy gyermekorvos látja el.

A területi ellátásért felelős Pándy Kálmán Gyulai kórház.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. A telephelyükön a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsőde, családi napközi és idősek átmeneti elhelyezését nyújtó intézménye. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteltetését. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja, melynek eredményeként a szülők a gyermek alkataira vonatkozó jellemzőkön túl – magasság, hízásra való hajlam stb. – tanácsot kapnak a helyes életmód kialakítására, választható sportágra, munkaterületre.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek fogorvos végez az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, óvoda, bölcsőde, iskola és idősek napközi és szeretet otthonában megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek testkultúrális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Az Önkormányzat sportlétesítmény hálózata folyamatosan bővül. 2012. évben multifunkciós műfüves kispályát vehettek birtokba a sportolni vágyók. A köznevelési intézményünk tornaterme 2012. évben került felújításra. 2017 és 2018. években műfüves felpályával, rekortán borítású kispályával, valamint 90m²-es kondiparkkal bővült a lakosság mozgási lehetősége. A MEDOSZ legnagyobb tömeget megmozgató szabadidősport szervezetünk, amely 3 edzővel közel 100 játékost foglal magába, rendezvényeinken évente közel 1200-1500 fő vesz részt.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik. Ennek során a Cigány Kisebbségi Önkormányzatnak jelentős szerepe van.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Kerületünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége lokálpatrióta.

A kerület lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

2010-ben került elfogadásra a *Local Agenda 21*, amely 2015. évben felülvizsgálatra került. Ez a fenntarthatóság helyi dokumentuma, amely a környezeti erőforrások megóvását, a környezetvédelmi feladatokat más szakterületekkel együtt kezelve, korszerű rendszerszemlélettel foglalja egységbe.

A művelődési intézményünk programjait a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítja. Közterületi rendezvényeink Henkel majális, Körösladányi napok, főzőverseny.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. A települési újságunk a Hírmondó havilap, eljut az minden lakásba és közintézménybe. A kábeltévé szolgáltatást végző FűzesTV Kft. a testületi ülések rendszeres közvetítésével végzi a lakosság széleskörű tájékoztatását.

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárok szellemi tőkéjét bevonja a település társadalmi életébe, a fejlesztési programok előkészítésébe. Segíti a művészeti csoportok alakulását, bemutatkozását, a hagyományörző rendezvények lebonyolításához helyszínt biztosít, Helytörténeti Gyűjtemény gyűjti a helyi történeti anyagokat, és időszakos kiállításokon bemutatja.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a Körösladány fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A lakosaink számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, a nemzetiségi önkormányzatokkal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élehető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy településünkön hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. Körösladányban 2006-évben alakult meg a Cigány kisebbségi Önkormányzat. Szorosan együttműködik a köznevelési és szociális intézményekkel, aktívan részt vesz a közfoglalkoztatási programhoz kapcsolódó tájékoztatásban, illetve közösségi programok szervezésében.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többször alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális. Az országos tapasztalatok kerületi jelenlétét a nemzetiségi önkormányzat is megerősíti. Tapasztalataink szerint körükben a rizikófaktorok közül a dohányzás, a magas vérnyomás, valamint táplálkozási problémák, és a prevenció hiánya egyértelműen az egészségi állapotot befolyásoló tényezőknek bizonyulnak. Tapasztalataink szerint a romák nagy része az ingyenes egészségügyi ellátást sokkal ritkábban veszik igénybe.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Cigány kisebbségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a pályázati tevékenységében, a tevékenységek finanszírozáshoz nyújt kiszámítható támogatást.

Együttműködési területek:

- Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában megjelenjenek a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek.
- Gyermekvédelmi és egészségügyi szakemberek, roma nemzetiségi önkormányzat, tájékoztató programokat tartanak a szűrővizsgálatok fontosságáról. Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismereteket beépültek a köznevelési intézmények nevelési, oktatási programjába. Az Önkormányzat az óvodás és

iskolás korosztályt közvetlenül célzó helyi egészségvédelmi programok megvalósítását ösztönzi és támogatja.

Az CKÖ és a Városi Önkormányzat közös célja minden egyes programokkal, intézkedésekkel:

- A gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása, készség és képességfejlesztés, korrepetálás, pótvizsgára való felkészítés.
- Roma identitás elmélyítése, példaértékű roma emberek bemutatásával.
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősítjük szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmények csökkentése.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralekók felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A 180 napnál régebben munkanélküliek száma jelentősen megemelkedett.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének nehézségei, a célcsoport meghatározásának bizonytalanságai lehetetlenné tették mérhető teljesítménykövetelmények rögzítését, és ezekre épített monitoring rendszer létrehozását. A számszerű adatok, indikátorok hiánya nem ad valódi értékelésre lehetőséget.	Jelzés a jogalkotók felé. Megfelelő módszer megtalálása, kezdeményezése a Cigány kisebbségi Önkormányzattal közösen.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlőség, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Településünkön 2016. év adatai lapján 619 fő 14 év alatti gyermek él. 2012. évi adatokhoz képest ez 70 fővel kevesebb, ez négy év alatt 10,15 % csökkenést jelent. A gyermek létszám nemenkénti megoszlása a következő: 47% lány és 53% fiúgyermek. Nevelési intézményünkbe nincsen beiratkozva nem magyar állampolgárságú gyermek.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Egymásra épülő döntéseket kell meghozni a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások szabályozásával. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

Városunk Önkormányzata különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, amely egyúttal védelmet is biztosít a gyermek részére. Legfontosabb alapelvünk, hogy a veszélyeztetettséget megelőzzük. A megelőző tevékenység a oktatási, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg.

Csökkenést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma. 2013-ban eddigi legmagasabb, mintegy 285 család volt, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem a nyugdíjminimum 130%-a, illetve 140%-a (egyedülálló szülő, vagy fogyatékos, beteg gyermek esetén) alatt volt. 2017. évben 150 család volt.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2013	285
2014	241
2015	227
2016	192
2017	150

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	59	1 410	430	222	18	20
2014	48	1 180	400	215	15	62
2015	125	1 200	450	227	15	51
2016	111	1 690	430	372	megszűnt	39
2017	135	1 510	470	342	megszűnt	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen jutnak hozzá a közétkeztetéshez. Az óvodában, bölcsődében és az iskolában naponta átlagosan 600 gyerek étkezik. Étkezési kedvezményben (normatív és önkormányzati) az étkező gyerekek 35%-a) részesül. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkeztetési lehetősége biztosított volt. A törvény által meghatározott ingyenes, valamint az önkormányzat térítési és tandíj rendelete alapján adható tankönyvtámogatásban a tanulók 52%-a részesült. 2016. évben a Nyári gyermek-étkeztetés keretében összesen napi 39 adag meleg étel került kiadásra, amely 60 munkanapon keresztül összesen 2340 adagot jelentett.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön szegregátum nem található.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésszerű és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijában: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszerrel foglalkozó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A gyermekek napközbeni bölcsődei ellátására összesen 26 férőhely áll rendelkezésre. A 2017. évben 26 fő volt a beíratott gyermek létszáma, ami évek óta teljes kihasználtságot mutat, Várakozók, visszautasítottak gyermekek nem voltak. A gyermekek napközbeni ellátását a 0-3 éves korú gyermekek 90 %-a veszi igénybe.

2017. évben a közoktatási intézményi feladatok mindegyike ellátott volt a kerület saját fenntartású intézményeiben: központi óvoda, általános iskola, ahol az alapfokú művészetoktatás és a közoktatási szakszolgáltatások is helyben elérhetőek, valamint a pályaválasztási tanácsadás is.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A bölcsődékben, óvodákban, általános iskolákban zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. A közoktatási intézményekben a tanórán kívüli

tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozta. Pl.: Zöld nap, Víz napja, Föld napja, tömegsport, nyitott hétvége stb.

Településünkön két védőnő végzi, egyenként 71 fő gyermekkel a védőnői munkálatokat. Családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	2	103
2014	2	95
2015	2	120
2016	2	137
2017	2	142

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Krizishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások elérhetősége:

Az Önkormányzat a Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálatán keresztül az érintett családoknak helyben biztosítja a mentális és pszichiátriai betegségek, magatartás zavarok kezelését valamint a szociális alapszolgáltatások felajánlása, étkeztetés, házi segítségnyújtás, valamint nappali ellátás biztosítását.

Körösladányban működő központi orvosi rendelőben 1 fő gyermekorvos, valamint 2 fő körzeti házi orvos lát el rendelést. A gyermekorvos által ellátott esetek száma 2017. évben 6432 fő volt, ami a 2012. évhez képest 4,6 % -os csökkenést mutat.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2013	0	29 988	6 350	0	1
2014	0	30 015	6 555	0	1
2015	0	30 125	6 474	0	1
2016	0	29 750	6 358	0	1
2017	0	29 585	6 432	0	1

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön korábban 3 óvoda és bölcsőde működött. Pályázati forrásból 2010 évben új központi óvodát és bölcsődét építettünk ezért csökkent az intézmény száma, de a férőhely kapacitásunk változatlan maradt.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	1	26	0	26
2014	1	26	1	26
2015	1	26	2	26
2016	1	26	0	26
2017	1	26	1	26

Forrás: TelR, KSH Tstar

Körösladányban családi napközi ellátás nem található.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1

Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	180	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	7	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	08.21.-08.30.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	13	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	13	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	7	0
Kisegítő személyzet	10	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma Iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	59	1 410	430	222	18	20
2014	48	1 180	400	215	15	62
2015	125	1 200	450	227	15	51
2016	111	1 690	430	372	megszűnt	39
2017	135	1 510	470	342	megszűnt	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szervezzük meg. Logopédiai foglalkoztató és tornateremmel rendelkezünk az épületben és dolgozik fejlesztő pedagógus is az óvodában.

Általános iskolai létszámunk legutolsó négy éve alatt 11 fővel csökkent ami 2,8 %-ot jelent. Az elmúlt években a létszám csökkenés miatt osztály összevonások nem történtek, az indított osztályok száma nem csökkent.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	170	216	386	195	50,5%
2013/2014	187	213	400	227	56,8%
2014/2015	184	196	380	216	56,8%
2015/2016	185	183	368	220	59,8%
2016/2017	188	187	375	215	57,3%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	20	1	1
2013/2014	21	1	1
2014/2015	20	0	1
2015/2016	19	0	1
2016/2017	18	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Iskolánkban a szakmai feladatok ellátásához szükséges személyi feltételekkel rendelkezik a KLIK, létszám hiány nem jelentkezett.

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő, a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. A Humánerőforrás és a Társadalmi Megújulás Operatív Programok által szinte valamennyi pedagógus érintett volt, és részt vett esélyegyenlőséghez kapcsolódó módszertani képzésen. A pedagógusok továbbképzése a KLIK tovább képzése alapján valósul meg.

Iskolapszichológus munkájára a gyermekekkel való egyéni beszélgetés mellett a pedagógusoknak is nagy igényük van a gyermek személyiségfejlesztése során. Folyamatosan nő a pszichológus által tartott osztályfőnöki órák száma.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős fontos feladatot lát el a köznevelési intézményben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén éppúgy, mint a drogprevenciót, egészségnevelést illetően.

2016/2017 tanévben a nyolcadikos évfolyamot eredményesen elvégzett tanulóink aránya 100%-volt.

**4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali
oktatásban**

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2012/2013	42
2013/2014	38
2014/2015	56
2015/2016	50
2016/2017	52

Forrás: TelR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A 2017. évi Országos kompetenciamérések a 6. és 8. évfolyamos tanulók teljes körében mérték a matematikai eszköztudást és a szövegértési képességeket. Az eredmények azt mutatják, hogy *Intézményünk az ország átlaghoz képest 94%-os mértékben teljesített.*

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlőség vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nőu a mélyszegénységben élő gyermekes családok száma	étkezési támogatások, nyári étkezés, nyári táborok, programok szervezése
Megnőtt a működési zavarokkal küzdő családok száma, egyre több a deviáns gyermekek száma	életesélyeket romboló devianciák előfordulásának csökkentése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Körösladány demográfiai és közszolgáltatási adatainak vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 54,24 %-a nő (2372 fő); 2012 képest 4,24% emelkedés.
- a női lakosok 53,54%-a 19-65 éves, tehát aktív korú (1270 fő); 2012 képest 2,54% emelkedés.
- aktív korúak nők foglalkoztatási aránya: 84 %;
- közfoglalkoztatásban résztvevő nők aránya: 51%;

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. A 65évnél idősebb lakosainkból a nők aránya a 12,71 %.

A nem szerinti megosztásban a 2017.évben a női munkanélküliek száma 9,1% volt.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebtv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

A nők gazdasági, a munkaerő-piaci speciális helyzetére jellemző, hogy egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára.

A gyermekgondozási szabadságról (GYES, GYED, GYET) visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermekot nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. A munkaadók sokszor gondolják azt, hogy a gyermeket nevelő nők kevésbé terhelhetők,

gyermekük esetleges betegségei, a család ellátása miatt kevésbé kiszámíthatók. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabbidőt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor.

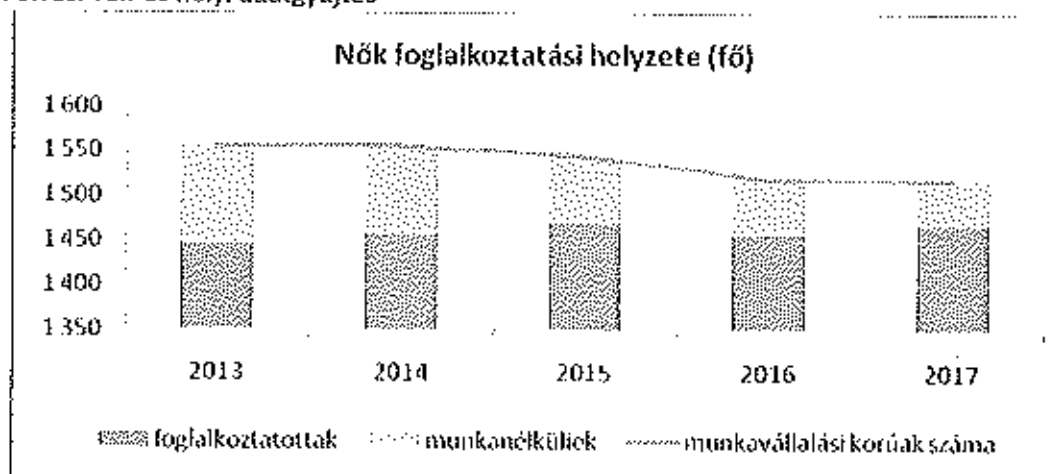
Településünkre jellemző, hogy a nők száma a 18-59 éves korig alacsonyabb, mint a férfiak száma, a település összlakosságának 45 %-a nő. Majd a 65 éves életkor feletti adatok alapján ez megfordul, mivel a nők aránya 64%-ra emelkedik, ez jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

Adataink alapján a nők foglalkoztatás alapján megállapítható, hogy a munkanélküli nők aránya 3%-al alacsonyabb a férfiakénál.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0804)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2013	1 632	1 556	1 531	1 445	102	111
2014	1 613	1 556	1 525	1 457	88	100
2015	1 585	1 544	1 511	1 470	74	74
2016	1 556	1 521	1 506	1 457	51	64
2017	1 548	1 519	1 510	1 468	38	51

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A foglalkoztatás és a munkanélküliség alakulásának a nők körében a településünkön nem lehet okozati tényezője a bölcsődei, óvodai férőhelyek száma, hiszen az településünkön, mindenki számára elérhető a szolgáltatás.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A városban kifejezetten nők foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvételéről tudomásunk nincs. A helyi intézmények, Foglalkoztatási osztály, civil szervezetek által szervezett képzésekben, pályázati programokban építenek a nők jelenlétére, s a nők igénybe is veszik. A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy

ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek. Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedési lehetősége a település és agglomerációja kínálta munkahelyeken alacsony. A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. Hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Körösladányban a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek száma 26 db, váró lista nincs.

A településen biztosított az óvodai és iskolai ellátás is. Nem merült fel probléma ellátatlan gyermek kapcsán, illetve elutasított felvétellel. Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény és felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti. Az általános iskolában Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Az önkormányzati intézmények saját hatáskörön belül oldják meg a nők rugalmas foglalkoztatását, összeegyeztetve a munka, a család, gyermeknevelés feladatát.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitel szerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Értesíti a Családsegítő központot, ha észleli a várandós anya válság helyzetét. Várandós gondozás során a 2017-es évig válsághelyzetbe nem került egy kismama sem a várandósága 9 hónapja alatt. Veszélyeztetettsége miatt fokozott gondozást igényelt éves szinten több kismama, akiknek egy része egészségügyi okok miatt, más része szociális körülményei miatt került ilyen helyzetbe.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	2	103	52
2014	2	95	48
2015	2	120	60
2016	2	137	69
2017	2	142	71

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. Településünkön a nőket ért erőszak miatt tett rendőri bejelentések száma nulla.

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózatunk szükséges esetben tájékoztatást tud nyújtani a hozzájuk fordulók részére.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tud segítséget nyújtani, családsegítés keretében:

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Körösladányban a 2014. évi választásokon a képviselő-testületbe a 6 megválasztott képviselőnk közül mindegyik férfi volt. A Polgármesteri Hivatal vezető beosztású alkalmazottainak száma 5 fő amelyből 1 fő nő.

Városunkban négy önkormányzati intézmény működik, amelyek vezetői közül hárman nők.

A civil szférában a nők szerepvállalása a 2017. évi adatok alapján az 21 civil szervezet vezetői közül 12 a nő. Tagságban az aktív tagok közül 65% a nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

Az önkormányzatnak az egészségügy, oktatás, területfejlesztés, foglalkoztatás, gazdaság, a helyi politika kultúra terén a szolgáltatások kialakítása során tekintettel kell lenni a nemek eltérő helyzetére és szükségletére, és törekedniük kell speciális, éppen nemük miatt jellemző problémák megoldására.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön		
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek	
Kevés a foglalkoztatási programok száma	Szükségletnek megfelelő foglalkoztatási programok	
Közéletben alacsony a női vezetők száma.	A nők vezetői szerepvállalásának kihangsúlyozása, képzések tréningek segítségével.	

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságok, és növekszik az özvegyek aránya.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2013	32	578	610
2014	27	529	556
2015	30	505	535
2016	23	493	516
2017	21	486	507

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama.

Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

Önkormányzati intézményeink kevés nyugdíjas korút foglalkoztat. Az idős korúak foglalkoztatásában településünkön az országos tendencia érvényesül. Nehezen lehet elhelyezkedni, munkát találni 55 év felett.

Magyarországon a KSH adatai szerint 2010-ben az 55 év feletti korosztály foglalkoztatási rátája alig haladta meg az 50 százalékot. Az intézmények, vállalatok ritkán alkalmaznak időseket, hiszen magasabb bért és addicionális költséget jelentenek számukra.

Egy tanulmány szerint a két legerősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak: az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel és jóval pontosabbak és megbízhatóbbak a fiataloknál (nem fognak más munkát keresni, megbecsülik a feladatokat), kevésbé kritikusak a felső vezetéssel és a vállalat működésével szemben és erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt. Emellett pedig részmunkaidőben, vagy akár kisközvetítéssel is hajlandók dolgozni.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	213	26	12%	33		0%
2014	188	23	12%	17		0%
2015	148	25	17%	60		0%
2016	114	19	17%	56		0%
2017	89	19	21%	45		0%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Településünk idősellátását önkormányzati és egyházi intézmények végzik el.

Civil szervezeteink szerteágazó tevékenységével sok idős részére nyújt megfelelő szabadidős programokat. Pályázatok útján szervezik kópzéseiket, bekapcsolódva megyei, térségi rendezvényekbe. Helyi szinten ki kell emelni az Nyugdíjas Klubot, mely évek óta több mint 100 fő időskorúak az összefogását vállalta fel. Programjaik sokrétűek, az egész évet lefedő találkozási alkalmakat teremtenek.

Emellett kiemelkedő munkát végez a Városszépítő egyesületünk, amelynek tagjai aktív munkával tesznek településünk mindennapi szépségéért.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Az 55 év felettiakat, illetve a tartós munkanélkülieket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

A jelenlegi jogszabályok szerint a munkavállalása anyagi szempontból előnytelen a nyugdíjasok számára.

6.3 A közszolgáltatásukhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó, időseket érintő szociális ellátásokról, az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladatai között biztosítja.

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
		Fő	%
2013	892	32	4%
2014	885	27	3%
2015	883	30	3%
2016	880	23	3%
2017	871	21	2%

Forrás: TelR, KSH

Tstar

Az idősek gondozása az idős saját lakókörnyezetében vagy a bentlakást biztosító idősök otthonában valósul meg.

Az KESZI Gondozási Központjának adatai alapján elmondható, hogy az étkeztetés keretében napi egyszeri meleg ételt biztosítanak azoknak a szociálisan rászorultaknak, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, hajléktalanságuk miatt. A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely biztosítja az ellátott önálló életvitelének fenntartását lakásán, lakókörnyezetében. Segítséget nyújt az ellátást igénybe vevő életkorának, egészségi állapotának és szociális helyzetének megfelelő fizikai, mentális és szociális szükségleteinek biztosításában. Házi segítségnyújtás keretében biztosítjuk az ellátottnak a környezetével való kapcsolattartását, háztartásának vitelében és a higiénia biztosításában való segítségnyújtást (bevásárlás, takarítás, mosás, meleg étel biztosítása), a háziorvos utasításainak megfelelő gondozási, ápolási feladatok ellátását. A gondozónak az ellátottal segítő kapcsolatot alakít ki, s a krízishelyzet kialakulásának megelőzésében, illetve a kialakult krízishelyzet elhárításában nyújt támogatást.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, életkoruk és szociális helyzetük miatt rászoruló időskorú személyek nagyfokú biztonsággal történő ellátását teszi lehetővé. A jelzések Szeghalmi központba futnak be.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2013	3,00
2014	2,00
2015	2,00
2016	1,00
2017	1,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Körösladányi Református Egyházközség Szeretet Otthona 50 fővel biztosítja az idős emberek tartós bentlakásos elhelyezését. Ez az ápolást, gondozást nyújtó intézmény egyszerre nyújt biztonságot, családot, kapcsolatot, ellátást és szállást. Az ellátás során napi háromszori étkezést biztosítanak. Az ellátottak ételmezését önkormányzatunk által működtetett konyha biztosítja.

Városunkban az idősek igénybe tudják venni az egészségügyi alapellátást és részt tud venni rendszeres szűrővizsgálatokon. A városban rendszeres szűrővizsgálatokat szerveznek az érintett intézmények az időseknek. Ilyenek a dementia vizsgálatok, orthopaediai, urológiai szűrővizsgálatok, fogászati szűrések, szemészeti szűrések.

Megfelelően működik az érintettek tájékoztatása a szociális juttatásokról, szolgáltatásokról valamint azok igénybevételi lehetőségeiről.

A városban kulturális programok, események, intézmények biztosítják az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését, továbbá segítik a szolgáltatások megközelítésének közlekedési lehetőségét, akadálymentességét, a kedvezményes igénybevétel lehetőségeit. A civil szervezetek vezetői munkájának köszönhetően az idősek rendszeres látogatói a színházi előadásoknak, koncerteknek, múzeumoknak, városi rendezvényeknek, bálóknak, sporteseményeknek.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2013	1	4	3	8	6	12	8
2014	2	4	4	10	6	12	8
2015	2	4	6	12	6	12	9
2016	1	4	6	12	6	12	7
2017	1	4	6	12	6	12	10

Az elmúlt években szervezett számítógépes képzésekre nem került sor. Idősek a családtagjaik, ismerősök révén szerzett tudással rendelkeznek a számítógép kezeléséről, használatáról. Lehetőség szerint TÁMOP informatikai jártasságra irányuló képzés szervezését kellene előkészíteni. Az igény egyre nagyobb a célcsoport részéről, mely betudható az internet elterjedésének, de megemlítendő a családtagok elköltöztetésének, munkavállalás miatti távolság esetén a kapcsolattartás egyik módjának is.

6.3.4. számú táblázat - Idősek Informatikai jártassága

Év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
		Fő	%	Fő	%
2013	172	22	12,8%	18	10,5%
2014	148	35	23,6%	30	20,3%
2015	145	49	33,8%	44	30,3%
2016	145	58	40,0%	58	40,0%
2017	130	67	51,5%	67	51,5%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen
 Az idősekkel kapcsolatos sajátos igények kielégítését célzó programokat önkormányzat, református egyház, KESZI Gondozási Központ és a civil szervezetek szerveznek.

Kulturális tevékenység körében az aktuális ünnepek, hagyományok felidézésére a népi szokások megismerésére nyílik lehetőség. A régi mesterségek tiszteletére kézműves foglalkozások során felelevenítik a fazekasság, szőnyegszövés elfeledett fortélyait.

A rendőrség és a Családsegítő Szolgálat közös munkájának eredménye a tanya program, a magányos, a várostól távol élő idős emberek segítése, figyelemmel követése.

Az időseket megcélzó rendezvények sorát bővítik az egyházak, civil szervezetek által meghirdetett események.(előadások, kirándulások)

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Idők számára aktivitást megőrző programok szervezése
Kevés idős tudja használni az internetet.	Idősek részére képzések szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Magyarországon a 2001.évi adatok alapján 577 ezer fogyatékkal élő ember él, városunkban élő fogyatékkal élőkéről nincs pontos adat. A helyzetelemzés során a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos adatok nem mutatnak teljes képet, mivel a szakemberek megállapítása alapján nincs megfelelő adat.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2013	128	137
2014	124	131
2015	121	125

2016	119	130
2017	117	131

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településünkön egy civil szervezet foglalkozik érdekképviseléssel, de ez átfogó képet mindez nem mutat. Az oktatási intézményekben, egészségügyi ellátásban találhatók rész adatok, de ezek nem fedik le a teljes településen fogyatékossgal élő személyek egészét.

A szociális ellátórendszer a fogyatékossgal élők számára a városban jól kiépítettnek mondható, elérhető számukra a nappali ellátás, a támogató szolgáltatás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

A fogyatékkal élők tekintetében a város intézményei mellett a civil szervezetek szerepe igen jelentős. Városunkban működik a Mozgáskorlátozottak, a Vakok és gyengén látók egyesülete, amely munkájával jelentős segítséget nyújt a fogyatékosoknak.

7.3.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	120	26	0
2014	120	26	0
2015	120	26	0
2016	120	26	0
2017	120	26	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A közszolgáltatások esetében a fizikai akadálymentesítés teljesen megoldott, a infokommunikációs akadálymentesítés részben megoldott.

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Településünkön sajnos nem jellemző az integrált, és a védett foglalkoztatás. Az önkormányzat intézményei leginkább a törvényi előírásnak megfelelően foglalkoztatnak megváltozott munkaképességű személyeket (többnyire a rehabilitációs hozzájárulás fizetési kötelezettség miatt). A fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos probléma oka elsősorban az, hogy a teljesítménykényszer miatt nincs lehetősége a szervezeteknek a fogyatékos személy speciális munkavégzési körülményeit, igényeit figyelembe venni, emiatt sokszor alkalmazásuk is meghiúsul.

Vizsgálatok alapján, a fogyatékos személyek többségének egészségi állapota lehetővé tenné az aktívabb munkaerő-piaci részvételt, de munkaerőpiaci résztvételt csak erősen korlátozott mértékben tud kínálni számukra a hazai munkaerőpiac. Az Európai Unióban a fogyatékos személyek 40%-a dolgozik, ez az arány ma Magyarországon 7-9%, amely rendkívül alacsony, különösen amellyel, hogy az aktív korú célcsoport 80 - 85%-a akar és tudna is dolgozni, védett vagy nyílt munkaerő-piaci körülmények között.

A fogyatékos személyek esélyegyenlőségének növelése érdekében szükséges mind a védett, vagy nyílt munkaerő-piaci lehetőségek bővítése, és a fizikai, illetve az infokommunikációs akadálymentesítés megteremtése az önkormányzat közszolgáltatásain túl a lehetőségekhez mérten a közlekedésben is.

Városunkban az intézmények többsége teljesen akadálymentesített, megközelíthető. Ez azért is fontos, mert elsődlegesen az akadálymentesítés hiánya az, ami miatt a fogyatékos emberek inkább otthon dolgoznak, vagy olyan munkahelyet próbálnak választani, melyet jól megközelíthetnek.

Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt, és különösen, ha a támogató szolgáltatótól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Városunkban nem jellemző problémáról van szó, jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett. A gondozást igénylő fogyatékos személyek átmeneti elhelyezést, tartós bentlakásos szociális intézményi ellátást (rehabilitációs, ápoló-gondozó) is igénybe vehetnek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. (pl. Fvt., Szt., Cst.)

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

A fogyatékos személyeket a rendszeres szociális ellátások megállapítása során az Szt. rendelkezései alapján további kedvezmények illetik meg (pl. a lakásfenntartási támogatásnál, aktív korúak ellátásánál a fogyasztási egység fogyatékosági támogatás, tartós betegség esetén +0,2-vel növekszik). A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatára tartós beteg gyermeket nevelő családok esetén magasabb.

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében a súlyos mozgáskorlátozott személyek gépkocsi szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) jogosultak. Sajnos az Szt. alapján korábban járó közlekedési támogatás megszűnt.

A közlekedőképességében súlyosan akadályozott, látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősülő, a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősített, vagy a vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősülő személy parkolási igazolványra jogosult.

A fogyatékos személyek számára alap- és szakosított ellátási formák is rendelkezésre állnak.

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

A fogyatékkal élő vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők gyakran a megfelelő információk hiányában nem részesülnek a számukra a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásban. A fogyatékos emberek helyi szervezetei, önkormányzati intézmények ebben segítséget tudnak nyújtani.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A törvényi kötelezettség szerint az összes költségvetési intézménynek, az összes önkormányzati és közszolgáltatást nyújtó intézményeknek akadálymentesnek kellene lennie.

Fontos, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybe vételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt be is kell tudni járni - legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben-, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni.

A közszolgáltatás akkor hozzáférhető, ha a fizikai megközelítés lehetőségén túl az épületen belüli tájékozódás lehetősége biztosított a vak és gyengén látó, a siket, és nagyothalló, az értelmi fogyatékos, az autista, a súlyosan-halmozottan fogyatékos személy számára. A mozgássérültekkel kapcsolatban leggyakrabban a biztonságos és akadálymentes, vakok esetében pedig az érzékelhető környezetről van szó. Városunk polgármesteri hivatala, általános iskolája, óvodája, orvosi rendelője, családszolgálat, KESZI Gondozási Központja, művelődési háza, pszichátriai intézménye fizikai akadálymentesítése pályázati forrásokból teljesen megvalósításra került.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége:

A fogyatékos ember alapvető joga, hogy hozzájusson a közérdekű, valamint a jogai gyakorlásához szükséges információhoz. Ez a hozzáférés jelenti egyrészt azt, hogy a fogyatékos személy érzékeli az információkat (a vak személy hallja, a siket személy látja azokat), másrészt azt, hogy biztosított legyen számára a megfelelő értelmezés lehetősége. Ennek érdekében további fejlesztésre vár a honlap, hiszen hiányzik a hangos és a vakok és gyengén látók számára szükséges verziók telepítése.

Az önkormányzatunk lehetővé teszi a lakosság által igénybe vehető elektronikus kapcsolatot, vagyis az ügyintézéshez szükséges adatlapok, űrlapok, nyomtatványok letölthetőségét. Az e-közigazgatás kiépítésével, szolgáltatás bevezetésével az önkormányzat növelné az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét is.

A településen a helyi kábel TV által megoldott a testületi ülések élő televíziós közvetítése is, mely nem csak a fogyatékkal élők esélyegyenlőségét segíti elő, hanem a kábelszolgáltatást igénybe vevő lakosság információhoz jutását.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek többségénél nem megoldott az akadálymentesítés és az egyéb intézmények esetében is fejlesztésre vár. Akadálymentesnek csak az az épület tekinthető, amelyben minden szerkezet, berendezési tárgy minden ember számára – beleértve az átmenetileg vagy tartósan fizikai, érzékszervi, értelmi fogyatékosokkal élő embereket is – önállóan használható. Nem biztosított a Rendőrség épülete és a templomok akadálymentessége. Részben megoldott a gyógyszerárak, vendéglátóhelyek (étterem), nagyobb kereskedelmi és gazdasági egységek elérhetősége.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Pályázati forrásból 2010 évben akadálymentesítésre került a településen megtalálható 12 db buszmegálló. A vasút állomás jelenleg nem felel meg az akadálymentesítési követelményeknek. Közintézményeinknél akadálymentes parkoló helyek kerültek kialakításra.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A közlekedéssel kapcsolatos törvényi szabályozás is arra irányul, hogy a közlekedési eszközök, utasforgalmi létesítmények, illetőleg az ezekhez tartozó jelző és tájékoztató berendezések a különféle fogyatékossgal élő személyek által biztonságosan használhatóak legyenek.

A Pszichiátriai és Értelmi fogyatékosok otthonában összesen 130 ellátott van, akik valamilyen fogyatékkal élnek, valamint pszichiátriai betegek is vannak köztük.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Művelődési Házunkban helyet biztosítottunk a Mozgáskorlátozottak helyi szervezetének, amely működésüket segítő infrastrukturális háttérrel biztosít.

A Városi Könyvtárban minden éven pályázunk hangos könyvek használatára, felolvasó szoftver, és felolvasó gép beszerzésére, de mindez idáig nem kaptunk kedvező döntést.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A honlapon a hangos és a vakok és gyengén látók számára szükséges információk elérhetősége	Honlap fejlesztés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződés, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződéses feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön jelenleg 30 civil szervezet működik. Ebből a gyermekek oktatását, segítségét szabadidős tevékenység szervezését az alábbi alapítványok látják el:

KÖRÖSLADÁNY "JÖVŐJÉÉRT" ALAPÍTVÁNY, KÖRÖSLADÁNYI ÓVODÁSOKÉRT - GONDATLAN GYERMEKKOR ALAPÍTVÁNY, KÖRÖSLADÁNYI GYERMEKEKÉRT ALAPÍTVÁNY, KÖRÖS GYÖNGYEI ALAPÍTVÁNY.

Az alapítványok a tevékenységüket folyamatosan összehangolva végzik, éves beszámolókkal tájékoztatják a képviselő testületet a munkájukról. Aktív tagságuk együttesen 60 fő. Partnerségi megállapodásaik az önkormányzattal és az oktatási intézménnyel kerül megkötésre.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A városi önkormányzat és a Cigány kisebbségi önkormányzatunk legfontosabb együttműködése a közfoglalkoztatás megvalósításában mutatkozik meg. A közmunka programhoz kapcsolódó tájékoztatások lebonyolításában vesz részt a kisebbségi önkormányzat.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Körösladány Város Önkormányzata tagja az Észak-Békés megyei Térségfejlesztési társulásnak, amelynek 11 települést foglal magába. Önkormányzatunk konzorciumi megállapodást kötött startmunka programban részt vevő önkormányzatokkal a program keretén belül megvásárolt gépek közös használatára.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzatok érdekképviselőket is ellátnak, képviselik a nemzetiségük érdekeit, törekednek az esélyegyenlőség megtartására.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A városunkban működő civil szervezetek többsége kapcsolódik, illetve részt vesz a közfeladatok ellátásában. Civil szervezeteink az érintett célcsoportokkal kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére törekednek. A szervezetek alapszabályaikban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a város érdekeit figyelembe vevő intézkedések megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Adatgyűjtés folyamán, mely kiterjedt az önkormányzat intézményei, vezetői, képviselői felé megfogalmazódottak a településen élők problémái, esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő akadályok. Az adatgyűjtés kiterjedt a kistérségi és helyi dokumentumok Körösladányt érintő területeire. Az adatgyűjtés folyamán megismertük a megkérdezett szervezetek jellemzőit, lehetőségeit, szabályozásukat és mindazt, amit eddig tettek és tesznek a saját területükön az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Példák, esetek tanulmányozása is megtörtént.

Az elkészült dokumentum tervezet a helyben szokásos módon, a városi honlapon került közzétételre, melyről az állampolgárok is véleményt mondhatnak.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, városi honlapon közzétett esélyegyenlőségi program. A határidőket figyelembe véve, az intézkedések eredményeiről nyílt bizottsági és képviselő-testületi üléseken történik beszámolás és ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás ellenőrzése is.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP II')

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A 180 napnál régebben munkanélküliek száma jelentősen megemelkedett. A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének nehézségei, a célcsoport meghatározásának bizonytalanságai lehetetlenné tették mérhető teljesítménykövetelmények rögzítését, és ezekre épített monitoring rendszer létrehozását. A számszerű adatok, indikátorok hiánya nem ad valódi értékelésre lehetőséget.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Jelzés a jogalkotók felé. Megfelelő módszer megtalálása, kezdeményezése a Cigány kisebbségi Önkormányzattal közösen.
Gyermekek	Nőtt a mélyszegénységben élő gyermekes családok száma. Megnőtt a működési zavarokkal küzdő családok száma, egyre több a deviáns gyermekek száma.	Étkezési támogatások, nyári étkezés, nyári táborok, programok szervezése. Életesélyeket romboló devianciák előfordulásának csökkentése.
Idősek	Elmagányosodás. Kevés idős tudja használni az internetet.	Idősek számára aktivitást megőrző programok szervezése. Idősek részére képzések szervezése.
Nők	Kevés a foglalkoztatási programok száma. Közéletben alacsony a női vezetők száma.	Szükségletnek megfelelő foglalkoztatási programok. A nők vezetői szerepvállalásának kihangsúlyozása, képzések tréningek segítségével.
Fogyatékkal élők	A honlapon a hangos és a vakok és gyengén látók számára szükséges információk elérhetősége	Honlap fejlesztés

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	-Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. - Megfelelő adatgyűjtési módszer megtalálása, kezdeményezése a Cigány kisebbségi Önkormányzattal közösen.	- Szeghalmi Kormányhivatali Foglalkoztatási osztálya és a Körösladányi Egyesített Szociális Intézet - Cigány Kisebbségi Önkormányzat és a Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottság
Gyermekek	- étkezési támogatások, nyári étkezés, táborok, programok szervezése. - életesélyeket romboló devianciák előfordulásának csökkentése	- Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottság valamint a Kulturális, Oktatási és Sport Bizottság, Óvoda, iskola, civilszervezetek - Cigány Kisebbségi Önkormányzat és a Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottság
Nők	- Szükségletnek megfelelő foglalkoztatási programok - A nők vezetői szerepvállalásának kihangsúlyozása, képzések tréningek segítségével.	- Szeghalmi Kormányhivatali Foglalkoztatási osztálya, Körösladányi Egyesített Szociális Intézet, Cigány Kisebbségi Önkormányzat. - Tovább képző intézmények, Civil szervezetek,
Idősek	-Idősek számára aktivitást megőrző programok szervezése, - idősek részére képzések szervezése.	- Civil szervezetek - oktatási intézmény, civil szervezet
Fogyatékkal élők	-Honlap fejlesztés	- Polgármesteri Hivatal

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a mélyszegénységben élők és a romák munkalehetőséghez jutnak. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek hátrányos helyzetüknek mérséklését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek társadalmi életben való bennmaradásába.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esztén anyák munkalehetőségeinek szélesítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők megfelelő információ ellátásukra

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A 180 napnál régebben munkanélküliek száma jelentősen megemelkedett.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Foglalkoztatási osztálytal, civil szervezetekkel való kapcsolattartás erősítése Tájékoztatás, szórólapok biztosítása, Képzések megszervezése-helyi, térségi helyszínen
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, önkormányzati igényfelmérés, Tájékoztatás, szervezés, Lebonyolítás
Résztvevők és felelős	Foglalkoztatási osztály, Érintett célcsoport
Partnerek	Foglalkoztatási osztály, Érintett célcsoport
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), vala mint fenntarthatósága	jelenléti ív, statisztikák,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Betegség, hiányzások, Tájékoztatás, közös megoldáskeresés
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, helyi szakemberek bevonása

Intézkedés címe:	Megfelelő adatgyűjtési módszer megtalálása, kezdeményozése a Cigány kisebbségi Önkormányzattal közösen.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének nehézségei.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Adatgyűjtés szempontjainak megfogalmazása és közlés a döntéshozó felé. Adatgyűjtés beépítése a statisztikákba.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Önkormánytazi tájékoztató megküldés, adatgyűjtés szervezése.
Résztvevők és felelős	Minisztérium, Városi és kisebbségi önkormányzat.
Partnerek	Minisztérium, Városi és kisebbségi önkormányzat.
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kidolgozott adatgyűjtések száma. Évenkénti adatgyűjtések.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Adatgyűjtés kidolgozásának elhúzódása. Ezért részletes javaslat megfogalmazása a döntéshozó felé.
Szükséges erőforrások	Helyi szakemberek bevonása a kidolgozásba és az adatgyűjtések elemzéséhez.

Intézkedés címe:	Étkezési támogatások, nyári étkezés, nyári táborok, programok szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nőtt a mélyszegénységben élő gyermekes családok száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermekéhezés megelőzése Adatbázis kialakítása az érintettek számára A rendszeres meleg étkezés feltételeinek megteremtése Nyári étkezés megszervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, önkormányzati igényfelmérés, Tájékoztatás, szervezés, Lebonyolítás
Résztvevők és felelős	Érintett célcsoport Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	jelenléti ív, statisztikák, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Betegség, hiányzások, Tájékoztatás, közös megoldáskeresés
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, helyi szakemberek bevonása

Intézkedés címe:	Élelesélyeket romboló devianciák előfordulásának csökkentése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Megnőtt a működési zavarokkal küzdő családok száma, egyre több a deviáns gyermekek száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az alapellátásba kerülő gyermekek száma csökkenjen Gyermekek és szülői csoportok szervezése Támogató közösségek létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, Tájékoztatás, szervezés, Lebonyolítás
Résztvevők és felelős	Érintett célcsoport Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	jelenléti ív, statisztikák,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A családok működési zavarainak felmérése tájékoztatás, közös megoldáskeresés, egyéni- és családterápiák
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, szociális szakemberek bevonása

Intézkedés címe:	Gyermekek anyák szükségletének megfelelő foglalkoztatási programok.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés a nőknek szóló foglalkoztatási programok száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők munkába állásának segítése Közösségi programok szervezése, és elavult szakmák helyett korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, Tájékoztatás, szervezés, Lebonyolítás
Résztevők és felelős	Érintett célcsoport Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint mint fenntarthatósága	jelenléti ív, statisztikák,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkahelyhiány, Önkéntes munka – lehetőségek keresése
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, szociális szakemberek bevonása

Intézkedés címe:	A nők vezetői szerepvállalásának kihangsúlyozása, képzések tréningek segítségével.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közéletben alacsony a női vezetők száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az intézmények dolgozóiból vezetői kompetenciákkal rendelkező vezető képzése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, Tájékoztatás, szervezés, Lebonyolítás
Résztvevők és felelős	Érintett intézmények dolgozói. Továbbképző intézmények, civil szervezetek.
Partnerek	Érintett intézmények dolgozói. Továbbképző intézmények, civil szervezetek.
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	jelenléti lv, statisztikák,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés csökkenése, aktív emberek megtalálásával a folyamatos érdeklődés fenntartása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, oktatási szakemberek bevonása

Intézkedés címe:	Idősek számára aktivitást megőrző programok szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Elmagányosodás, társas kapcsolatok megszűnése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az egyedülálló, idős emberek programokba történő bevonása, a hovatartozás érzésének erősítése Tájékoztatás a célcsoportot érintő helyi ellátásokról, szociális támogatásokról
Tevé kenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, Tájékoztatás, szervezés, Lebonyolítás
Résztvevők és felelős	Érintett célcsoport, Családszolgáltató központ Egyházak, civil szervezetek
Partnerek	Egyházak, Családszolgáltató központ Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), vala mint fenntarthatósága	Jelenléti lv, statisztikák,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megbetegedés, depresszió Fokozott tájékoztatás,
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, szociális és kulturális szakemberek bevonása

Intézkedés címe:	Idősek részére informatikai képzés szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés idős tudja használni az internetet.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Tájékoztatás az idősek részére, képzés beindítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, Tájékoztatás, szervezés, Lebonyolítás
Résztvevők és felelős	Érintett célcsoport, Családsegítő központ Egyházak, civil szervezetek
Partnerek	Egyházak, Családsegítő központ Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	jelenléti ív, statisztikák,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megfelelő képzési forma megtalálása, referenciával rendelkező képzési központ bevonása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, szociális és szakemberek bevonása

Intézkedés címe:	Honlap fejlesztés.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A honlapon a hangos és a vakok és gyengén látók számára infokommunikációs akadálymentesítés hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Honlap felmérése, intézkedési terv készítése, kivitelezés, vissza jelzések feldolgozása
Tevé kenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, Tervezés Kivitelezés
Résztvevők és felelős	Polgármesteri Hivatal
Partnerek	polgármesteri hivatal, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), vala mint fenntarthatósága	Kivitelezés dokumentumai, honlap elkészülése,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, Pályázatfigyelés
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, Önkormányzati forrás, vállalkozás bevonása

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésébe esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mértékinдикátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatási s továbbfejlesztési a. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.	A 180 napnál régibben munkanélküliek száma jelentősen megemelkedett.	Foglalkoztatási osztályai, civil szervezetekkel való kapcsolattartás erősítése	Költségvetési rendelet, Közfoglalkoztatási terv.	Adatgyűjtés, önkormányzati igényfelmérés, Tájékoztató, szervezés, Lebonyolítás	Kovács Tibor	2023.12.31.	Jelenléti ív, statistikák, szakemberek bevonása	Pályázati forrás, helyi szakemberek bevonása	A foglalkoztatás során megtermelt értékek újra felhasználásával
2	Megfelelő adatgyűjtési módszer megtalálása, kezdőmunka a Cigány kisebbségi önkormányzat közösségében.	A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének nehézségei.	Adatgyűjtés szempontjainak megfogalmazása a és közlés a döntéshozó felé. Adatgyűjtés beépítése a statistikákba.	Önkormányzati tájékoztató megküldés, adatgyűjtés szervezése.	Kovács Tibor	2023.12.31.	Ki dolgozott: adatgyűjtések száma. Évenkénti adatgyűjtések.	Helyi szakemberek bevonása a ki dolgozásba és az adatgyűjtések elemzéséhez.	Az adatgyűjtés a városi kisebbségi önkormányzat k együttműködés én működik.	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Értékesítési támogatások, nyári étkezés, nyári táborok, programok szervezése	Nőtt a mélyszegénység elő gyermekes családok száma	A gyermekápolás megelőzése Adatbázis kialakítása az érintettek számáról A rendszeres megfigyelés	Adatgyűjtés, önkormányzati igényfelmérés, Tájékoztató, szervezés, Lebonyolítás	Kovács Tibor	2023.12.31.	Jelenléti ív, statistikák, elszámolások	Pályázati forrás, helyi szakemberek bevonása	si támogatások, nyári étkezés, nyári táborok, nyári programok szervezése	

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalkozásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évről-évre cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

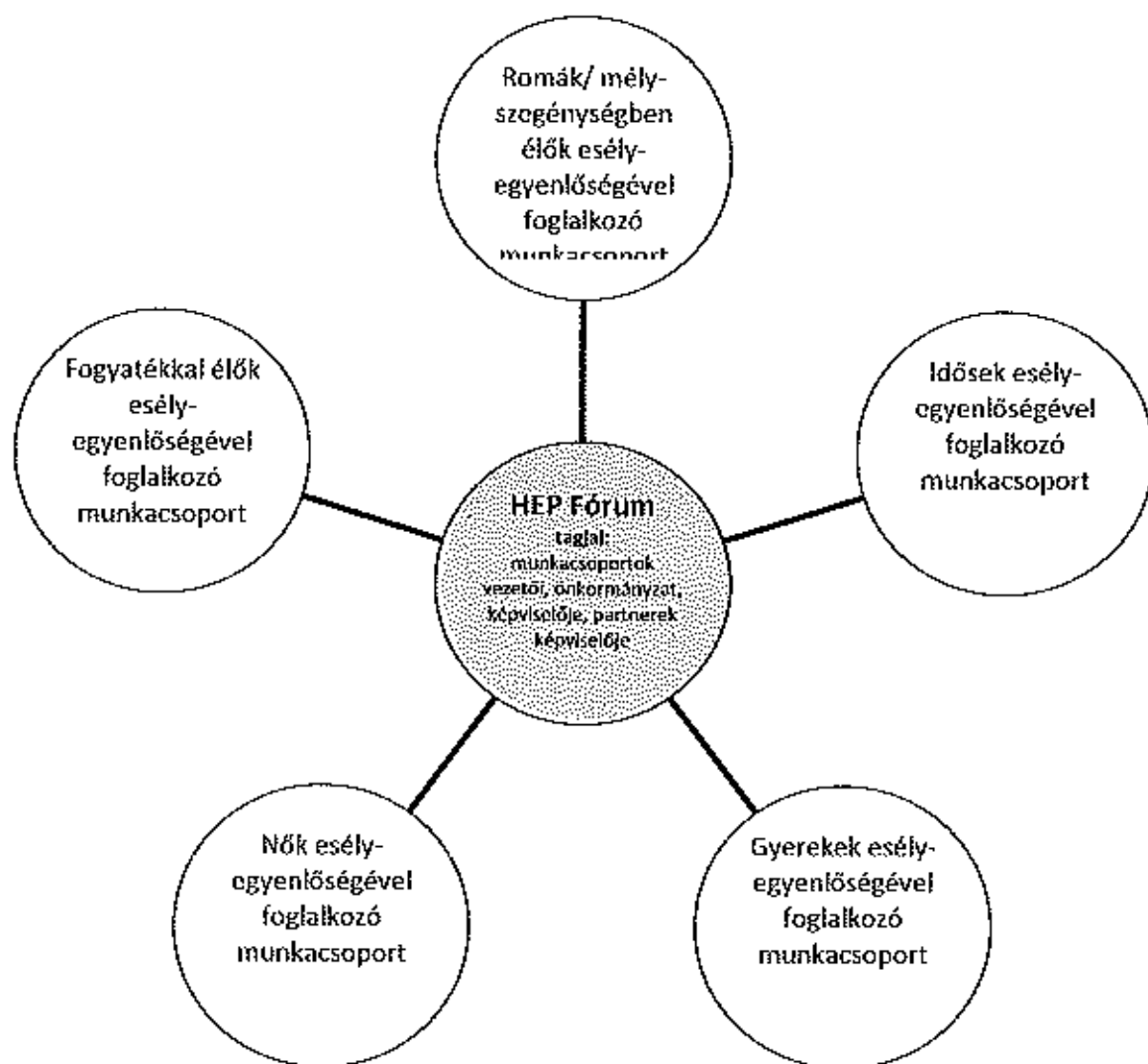
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megérteni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Kovács Tibor felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfelelően az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (l.d. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Körösladány város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Körösladány város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 4 / 2019. (I.30.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: -

Dátum

Körösladány, 2019.01.30.

Aláírás

A Körösladány Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum 2019. 01.28

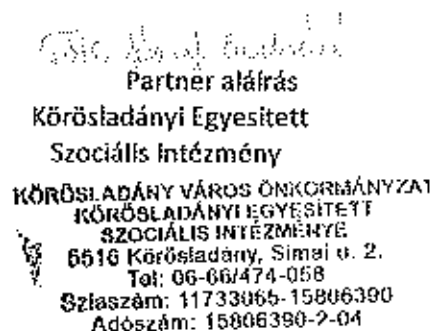

Partner aláírás
Zöldág Óvoda

Dátum 7

Partner aláírás
Tüköry Lajos Általános Iskola

Dátum 2019. 01. 28.

Partner aláírás
Körösladányi Egyesített
Szociális Intézmény
KÖRÖSLADÁNY VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
KÖRÖSLADÁNYI EGYESÍTETT
SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYE
6516 Körösladány, Simai u. 2.
Tel: 06-66/474-058
Számszám: 11733065-15806390
Adószám: 15806390-2-04

HEP elkészítési jegyzék²

(kitöltése opcionális – amennyiben nem kerül kitöltésre, az oldal törlhető)

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatott, ellenezett.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezett.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvétele a HEP elkészítési folyamatban.